

HCS D

**Human capital and social
development.**

2024 – volume 7, issue 1

**Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish
jurnali.**

2024 – 7-jild, 1-son

www.hcsd.samdu.uz

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI**

**Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali
Journal Human capital and social development
Журнал Человеческий капитал и социальноеразвитие
Jurnali**

7-jild, 1-son (Mart) 2024.

Jurnal 2021-yilda tashkil topgan.

Davriyligi: har ikki oyda

Davriy nashirning rasmiy nomi: “Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish”-“Human capital and social development”-“Человеческий капитал и социальное развития”
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 19.05.2021 sanada berilgan №1179 guvohnomasi bilan ro‘yhatdan o‘tgan.

Junal: O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2023 yil 30 noyabrdagi 342/3-son qarori bilan tasdiqlangan Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) Ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yhatiga kiritilgan.

Jurnal asoschilari: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti
Inson resurslari va mahalla tarqqiyotini boshqarish instituti.

Nashr etuvchi: SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi.

Xalqaro indeksi: ISSN 3030-3672

Tahririyat telefoni: +998 (94) 283 56 78, +998 (90) 502 13 03

Pochta manzili: 140104, Samarqand shahar., Universitet xiyoboni, 4

Web-sayt: www.hcsd.samdu.uz.

E-mail: ikromnasimov2020@gmail.com

«INSON KAPITALI VA IJTIMOIIY RIVOJLANISH»
«HUMAN CAPITAL AND SOCIAL DEVELOPMENT»
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
JURNALI

Bosh muharrir: t.f.d., prof. Xalmuradov Rustam Ibragimovich

Bosh muharrir o‘rinbosari: f-m.f.n., dots. Xushvaqtoy Hakim Abdilhakovich

Kotib: PhD., dots., Korjavova Xurshida Abdulmalikovna

Texnik muharrir: assistent., Rabbimov Muxriddin Musoqul o‘g‘li

TAHRIRIYAT KENGASHI

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. Abdurahmonov Qalandar Xodjayivech

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. G‘ulomov Saidaxror Saidaxmedovich

i.f.d., prof. Нехода Евгения Владимировна (Россия)

i.f.d., prof. Xolmo‘minov Shayzoq Raxmatovich (TDIU)

i.f.d., prof. Pardayev Mamayunus Qarshiboyevich (SamISI)

i.f.d., prof. Muxammedov Murod Muxammedovich (SamISI)

i.f.d., prof. Arabov Nurali Uralovich (SamDU)

i.f.d., prof. Safarov Baxodirxon Shaxriyovich (SamDU)

i.f.d., prof. Nasimov Dilmurod Abdulloyevich (SamDU)

i.f.n., prof. Aslanova Dilbar Xasanovna (SamISI)

PhD, dots. Djurakulov Shoxrux Davronovich (SamDU)

i.f.n., dots. Yuldashev Shamsiddin Qiyomiddinovich (SamDU)

i.f.n., dots. Nizamov Axtam Numonovich (SamDU)

i.f.n., dots. Bozorov Berdimurod Ulug‘murodovich (SamDU)

i.f.n., dots. Boboqulov Bahromqul Mamatkulovich (SamDU)

i.f.n., dots. Kushatov Rustam Xaydarovich (SamDU)

i.f.n., dots. Porsayev Ganidjan Muxamedovich (SamDU)

i.f.n., dots. Alibekova Saodat Lapasovna (SamDU)

PhD, dots. Nasimov Ikrom Xusanovich (SamDU)

PhD, dots. Ernazarov Ortiq Eshnazarovich (SamDU)

PhD, dots. Ulug‘murodova Nodira Berdimuradovna (SamDU)

PhD, dots. Sharifov Shuhrat Saidahmadovich (SamDU)

PhD, dots. Maxmudova Mohinur Ravshanbekovna (SamDU)

PhD, dots. Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o‘g‘li (SamDU)

JAHONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'SISHI VA GLOBAL INTEGRATSIYA SHAROITIDA, O'ZBEKISTON MOLIYA BOZORI ORQALI INVESTITSİYALARNI JALB QILISH SAMARADORLIGI

N.D.Khusanov¹

Samarqand viloyati, Samarqand shahri, Uzbekiston

OPEN ACCESS HCSD

Correspondence

N.D. Khusanov, PhD, -
mustaqil izlanuvchi

Received: 30 January 2024

Revised: 11 February 2024

Accepted: 25 February 2024

Published: 28 February 2024

Funding source for

publication: Samarkand
State University.

Publisher's Note:

HCSD
stays neutral with regard to
jurisdictional claims in
published maps and
institutional affiliations.

Copyright:

Journal Human
capital and social
development © 2 by
Samarkand State University is
licensed
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Anotatsiya: Maqolada mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalardan foydalanishning afzalliklari hamda investitsiyalarni kiritishda kengaytirilgan ko'p omillar yoritib berilgan. Jahonda raqamli iqtisodiyotning o'sishi va global integratsiya sharoitida, O'zbekiston moliya bozori orqali investitsiyalarni jalb qilish samaradorligi tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Moliya bozori, iqtisodiy vaziyat, raqamli iqtisod, jahon moliya bozori, investitsiya muhiti

Аннотация: В статье освещаются преимущества использования инвестиций в развитии экономики страны, а также многие факторы, влияющие на инвестиции. Проанализирована эффективность привлечения инвестиций через финансовый рынок Узбекистана в условиях роста цифровой экономики в мире и глобальной интеграции.

Ключевые слова: Финансовый рынок, экономическая ситуация, Цифровая экономика, мировой финансовый рынок, инвестиционная среда

Abstract: The article highlights the benefits of using investments in the development of the country's economy, as well as many factors that have been extended in the introduction of investments. In the context of the growth of the digital economy and global integration in the world, the effectiveness of attracting investments through the financial market of Uzbekistan has been analyzed.

Keywords: Financial market, economic situation, digital economy, world financial market, investment environment

Kirish: Jahonda raqamli iqtisodiyotning o'sishi va global integratsiya sharoitida, O'zbekiston moliya bozori orqali investitsiyalarni jalb qilish samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Innovatsion drayverlarni amaliyotda tatbiq qilish va xalqaro tajribalar faqatgina rivojlangan mamlakatlar emas, balki rivojlanayotgan mamlakatlarda ham oliy ta'lim muassasalari boshqarishini yanada samarali qilishga yordam bermoqda. O'zbekiston Respublikasida ham bu soha nihoyatda dolzarb, chunki moliya bozori orqali investitsiyalarni jalb qilish uchun institutsional muhitni rivojlantirish va ta'lim tizimini zamonaviylashtirish zarur.

Tadqiqot metodologiyasi: Dunyoda infrastruktura, ta'lim, tibbiyot, texnologiya va ko'plab boshqa sohalarda loyihalarni amalga oshirish uchun zarur mablag'lar talab qilinadi. Bu mablag'larni o'z ichiga oladigan investitsiyalarni jalb qilish esa, moliya bozori orqali amalga oshirilishi mumkin. Bunda, moliya bozorining effektiv boshqaruviga va regulatsiyasiga alohida diqqat sarflanishi lozim.

Bir qator ekspertlar globallashuvni ancha tor tushuncha sifatida taqdim etadilar: iste'molchilarning xohish-istaklarining yaqinlashishi va butun dunyo bo'ylab taklif etilayotgan mahsulotlar assortimentini universallashtirish jarayoni, bunda global mahsulotlar mahalliy mahsulotlarni siqib chiqaradi.

Iqtisodchilar tomonidan ma'qullangan qisqa muddatli barqarorlashtirish siyosati ishlab chiqarishning qisqarishi yoki daromad o'sishining sekinlashishiga qarshi turish uchun qo'llanilishi mumkin. Bu

texnologik modernizatsiyaga investitsiyalarni faollashtirishi mumkin bo'lgan kapital to'plashga qaratilgan strategik soliqlarni kamaytirishni o'z ichiga oladi.

Xorijiy kapital oqimini yanada oshirish uchun qo'shimcha bank choralari ko'rilmogda. Tijorat banklarining kapitallashuvini oshirish va ularning O'zbekiston iqtisodiyotini modernizatsiya qilishdagi faol roli asosiy maqsadlardan iborat. Shu bilan birga, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar davlat tomonidan qo'llab-quvvatlanadigan imtiyozli kreditlar, soliq imtiyozlari va davlat yerlarini ajratish kabi turli xil imtiyozlar bilan qo'llab-quvvatlanadigan asosiy e'tibor bo'lib qolmoqda.

Xorijiy kapitalni jalb qilishni maksimal darajada oshirish uchun davlat mulk huquqlarini kafolatlashi, iqtisodiy barqarorlikni rag'batlantirishi va investitsiyalarni faol rag'batlantirish strategiyasini qabul qilishi kerak. Investitsiyalarga oid qonunchilikning hayotga tatbiq etilishi bu kabi sa'y-harakatlar uchun zamin yaratadi.

Tarixan globallashuv faqat milliy iqtisodlarga foyda keltiradi deb qabul qilingan. Biroq, bu nuqtai nazar tanqidiy qayta baholandi, yangi topilmalar yanada nozik ta'sir ko'rsatadi. Transmilliy korporatsiyalarning gegemonligi, moliya bozorining o'zgaruvchanligi va ijtimoiy-iqtisodiy nomutanosiblik kabi masalalar globallashuv rolini kompleks baholashga yordam berdi.

Tahlil va natijalar: Moliyaviy bozor vositalari yirik investitsiyalarni ilg'or texnologiyalarga yo'naltirish, xavflarni kamaytirish va kapital harakatchanligini oshirish uchun muhim vositalar sifatida paydo bo'lmoqda. Ular,

ayniqsa, maksimal iqtisodiy samaradorlikni ta'minlovchi hududlarga xorijiy investitsiyalarni jalb etishda samarali hisoblanadi.

Shu bilan birga, rivojlanayotgan mamlakatlar iqtisodiy jadallashtirish uchun xorijiy resurslardan foydalanish uchun rivojlangan moliya bozorlariga tobora ko'proq kirib bormoqda. Bir qancha rivojlanayotgan davlatlar investitsiya taqchilligi bilan kurashib, xususiy investitsiyalarni rag'batlantirish uchun sanoati rivojlangan mamlakatlardan moliyaviy bozor strategiyalarini qabul qilmoqdalar.

Ishlab chiqarishning baynalmilallashuvi dunyoning ko'plab mamlakatlari ishlab chiqaruvchilarining turli shakllarda va turli bosqichlarda yakuniy mahsulotni yaratishda ishtirok etishida namoyon bo'ladi. Oraliq mahsulotlar va yarim tayyor mahsulotlar jahon savdosi va korporatsiyalararo transferlarning katta qismini egallaydi. Ishlab chiqarishni baynalmilallashtirishning institutsional shakli TMK hisoblanadi;

- mamlakatlar o'rtasida, birinchi navbatda, to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar (va to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar hajmi tashqi savdo va ishlab chiqarishga nisbatan tezroq o'sib bormoqda) ko'rinishidagi xalqaro kapital oqimining o'sishidan iborat bo'lgan kapitalning xalqarolashuvini chuqurlashtirish, fond bozorini xalqarolashtirish; ;

- ishlab chiqarish vositalari va ilmiy-texnikaviy, texnologik bilimlarni ayirboshlash orqali, shuningdek, iqtisodiy birliklarni yaxlit ishlab chiqarish va iste'mol tizimlariga bog'lovchi xalqaro ixtisoslashuv va kooperatsiya shaklida ishlab chiqaruvchi kuchlarning globallashtirish; ishlab

chiqarish kooperatsiyasi, ishlab chiqarish resurslarining xalqaro harakati orqali;

- xalqaro hamkorlikni amalga oshirishni ta'minlaydigan global moddiy, axborot, tashkiliy va iqtisodiy infratuzilmani shakllantirish;

- xalqaro mehnat taqsimotini chuqurlashtirish asosida ayirboshlashni baynalmilallashtirishni kuchaytirish, moddiy ne'matlar bilan an'anaviy xalqaro savdoning ko'lamini va xarakterini sifat jihatidan o'zgartirishni oshirish. Moddiy ishlab chiqarish sohasiga qaraganda tezroq rivojlanayotgan xizmat ko'rsatish sohasi xalqaro hamkorlikning tobora muhim sohasiga aylanib bormoqda;

- xalqaro mehnat migratsiyasi ko'lamini oshirish. Nisbatan qashshoq mamlakatlardan kelgan odamlar rivojlangan mamlakatlarda malakasiz yoki yarim malakali ishchi sifatida ish topadilar. Shu bilan birga, mehnat bozorida past malakali va kam haq to'lanadigan ish bilan bog'liq bo'lgan ma'lum bo'shliqlarni to'ldirish uchun chet el ishchi kuchidan foydalanadigan davlatlar immigratsiyani ma'lum chegaralar ichida saqlashga harakat qiladilar. Shu bilan birga, zamonaviy telekommunikatsiya texnologiyalari ushbu sohada yangi imkoniyatlarni ochib beradi va immigratsiya jarayonlarini og'riqsiz cheklash imkonini beradi;

- ishlab chiqarish va iste'molning atrof-muhitga ta'sirining kuchayishi xalqaro miqyosda bo'lib, bu bizning davrimizning global muammolarini hal qilishga qaratilgan xalqaro hamkorlikka ehtiyojni oshiradi.

Prognozlarga ko'ra, yaqin kelajakda globallashtirish quyidagilarga olib keladi:

- mintaqaviy integratsiya jarayonlarini faollashtirish;

- xo'jalik faoliyatini hali to'liq erkinlashtirmagan davlatlar iqtisodiy tizimlarining yanada ochiqqligi;

- barcha ishtirokchilarning istalgan bozorlarga to'siqsiz kirishi;

- savdo va moliyaviy operatsiyalarni amalga oshirish normalari va qoidalarini universallashtirish;

- bozorlarni tartibga solish va nazorat qilishni unifikatsiya qilish;

- kapital harakati, investitsiya jarayoni va global to'lov va hisob-kitob tizimiga qo'yiladigan talablarni standartlashtirish.

Globallashuv va integratsiya ko'p darajali hodisalar bo'lib, ular quyidagilarga ta'sir qiladi:

- mintaqaviy, milliy iqtisodiyot (makrodaraja);

- tovar, moliya va valyuta bozorlari, mehnat bozorlari (mezo darajasi);

- individual kompaniyalar (mikro darajada).

Rivojlangan va rivojlanayotgan davlatlar o'rtasida tafovut mavjud bo'lsa-da, global jamg'armalar asosiy kapitalga qo'yilgan umumiy investitsiyalar bilan deyarli tengdir. Masalan, AQSHda investitsiyalar jamg'armalardan yalpi ichki mahsulotning 5% ga oshib ketadi, ko'pchilik rivojlanayotgan mamlakatlar esa jamg'arish darajasidan yuqori yalpi jamg'arish tezligini namoyish etadi.

Iqtisodiy o'sish ko'rsatkichlari ham ushbu transformatsion bosqichni qo'llab-quvvatlaydi. O'tgan yillardagi sust o'sish sur'atlaridan so'ng 2017-yilda jahon iqtisodiyoti 3,0 foizga o'sdi va bu 2011-yildan buyon eng yuqori

o'sishni ko'rsatdi. Bu tendentsiya davom etishi kutilmoqda.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining 2017 yilgi Jahon investitsiya hisobotiga ko'ra, 2016 yilda global to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar (FDI) pasaygan, ayniqsa rivojlanayotgan mamlakatlarga ta'sir qilgan. Xalqaro savdo ko'rsatkichlariga ta'sir qiluvchi dollar qiymatidagi o'zgarishlarga qaramay, to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar iqtisodiy rivojlanish uchun muhim tashqi moliyalashtirish manbai bo'lib qolmoqda.

O'zbekistonda mustaqillikdan so'ng bozor iqtisodiyotiga o'tish xalqaro hamkorlikning kuchayishi, xorijiy investitsiyalar oqimining ko'payishi bilan ajralib turdi. O'zbekiston Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlari investitsiyalar hajmining yildan-yilga ortib borayotganidan dalolat beradi, bu esa mamlakatning jahon moliyaviy landshaftiga muvaffaqiyatli integratsiyalashuvidan dalolat beradi.

Investitsiyalar strukturasi ushbu siyosatga javoban tabiiy ravishda rivojlanmoqda. Bu o'zgarishlar tahlili O'zbekistondagi investitsiya muhitidagi ijobiy tendentsiyani aks ettiradi. Bu mamlakatning iqtisodiy konfiguratsiyasidagi tarkibiy o'zgarishlarga kengroq ochiqlikdan dalolat beradi. Bu, shuningdek, xorijiy kapital oqimini yanada optimallashtirish uchun moliya bozori vositalarini amalga oshirish uchun imkoniyatlar mavjudligini anglatadi.

Zamonaviy investitsiya faoliyatining ta'siri faqat ichki iqtisodiyot bilan chegaralanmaydi; u O'zbekistonning xalqaro iqtisodiy o'zaro munosabatlariga ham taalluqlidir. Qabul qiluvchi investitsiya muhiti

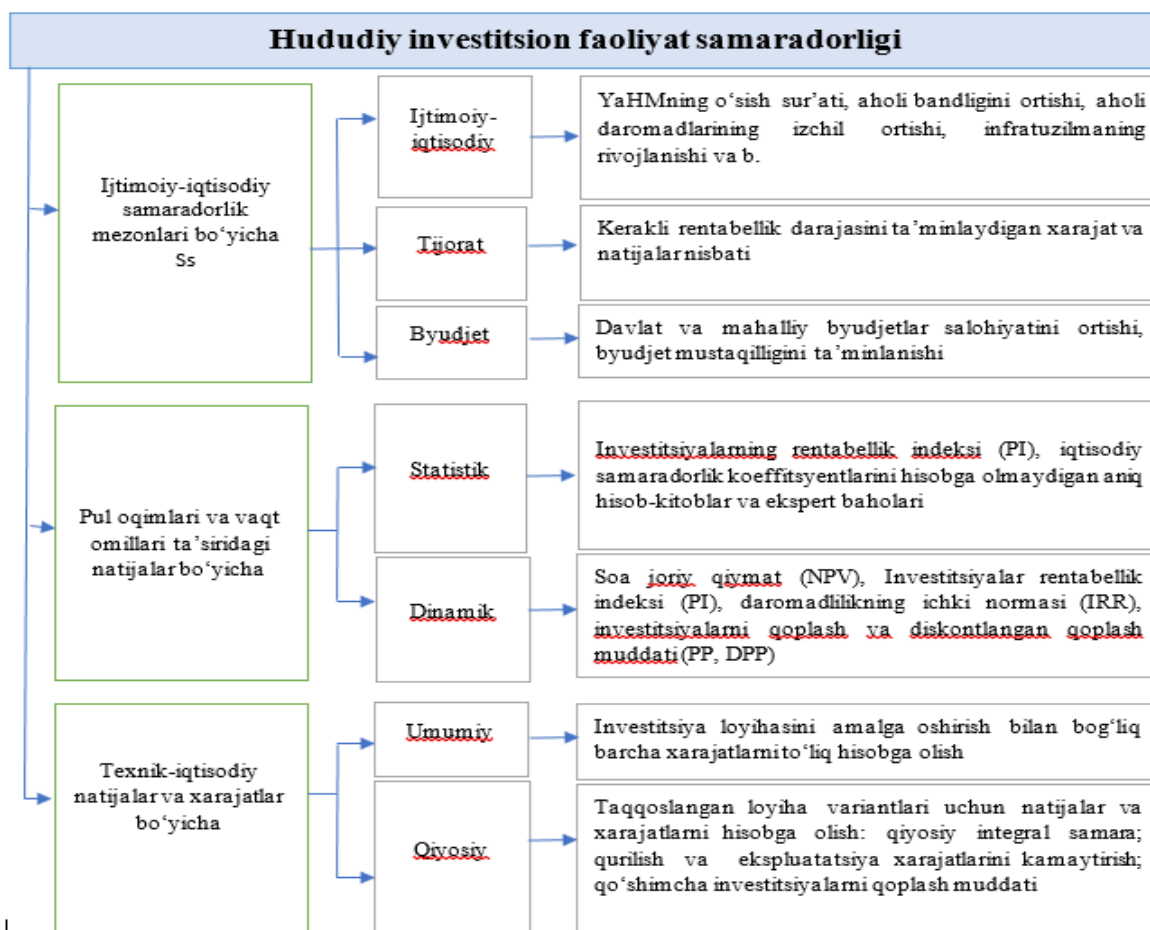
nafaqat ichki iqtisodiy rivojlanish uchun hal qiluvchi ahamiyatga ega, balki mamlakat tashqi iqtisodiy strategiyasining asosiy elementini ham tashkil etadi.

Jahon bozorlarining globallashuvi sarmoyani ko'p o'lchovli tuzilma sifatida tushunishni taqozo etadi. Ushbu global kontekstda ko'proq investitsiyalarni jalb qilish uchun moliyaviy bozorlar vositalaridan foydalanish mumkin. Ko'pincha tartibga solish siyosati bilan shakllantirilgan

ushbu vositalar investorlar uchun turli yo'llarni taklif qiladi va iqtisodiy o'zgarishlar uchun katalitik agentlar bo'lib xizmat qiladi.

Ayni damda innovatsion loyihalar va texnologiyalarga e'tibor to'la doirada bo'lib, Prezident qarori bilan bog'liq. Innovatsiyalar nafaqat mahsulot, balki moliyaviy bozorlar faoliyatini takomillashtirish va shu bilan birga, ularni xorijiy investorlar uchun yanada jozibador qilish imkonini beruvchi jarayonlardir.

1-rasm

Global tendentsiyalarining dinamikasi mamlakatlar investitsiya yo'nalishlari sifatida raqobatbardosh bo'lib qolish uchun doimiy ravishda moslashishi va rivojlanishi zarurligini ko'rsatadi. O'zbekistonning innovatsiyalar va

modernizatsiyani rag'batlantirishga qaratayotgan e'tibori globallashgan bozorlar davrida investitsiyalarni jalb qilish uchun moliyaviy bozor vositalari va qulay tartibga solish muhitidan qanday foydalanish mumkinligiga misoldir.

Olimlar o'rtasida davom etayotgan bahs-munozaralar ijtimoiy-iqtisodiy o'sishning eng samarali strategiyalari va modellariga qaratilgan. Tanlovlar globallashtirish va global qiymat zanjirlarini qamrab olishdan tortib, proteksionizm va mintaqaviy qiymat zanjirlarini tanlashgacha. O'zbekiston Respublikasining qimmatli qog'ozlar bozoridagi qisqa muddatli davlat obligatsiyalari misolida keltirilgan ushbu modellarda hukumatning roli ham bir xilda bahsli. Ba'zi iqtisodlarda laissez-faire yondashuvi ilgari suriladi, boshqalari esa ko'pincha Internet savdosi va xorijiy fond bozorlari kabi vositalar orqali hukumatning kuchli ishtirokini qo'llab-quvvatlaydi.

Yana bir asosiy savol raqobat tuzilmalari atrofida. Ba'zilar yuqori raqobat darajasini oshirish tarafdori, boshqalari esa transmilliy korporatsiyalar yoki oligopolialarni rivojlantirishga e'tibor qaratishni taklif qiladilar. Ushbu tafovutga qaramay, uzoq muddatli o'sish ilmiy va texnologik innovatsiyalar bilan uzviy bog'liq degan konsensus mavjud. Ushbu yutuqlarga ko'pincha inson kapitalini texnologik kapitalning rivojlanishi bilan, shuningdek, hozirgi bosqichda fond bozorining rivojlanishi kabi asosiy kapital jamg'armasi bilan bog'lash orqali erishiladi.

Tarixiy dalillar mukammal raqobat sharoitida ishlaydigan to'liq ochiq bozor iqtisodiyoti tushunchasini rad etadi. Masalan, 2001-yilning birinchi yarmidagi GKO bozorining holatiga umumiy nuqtai nazar, bozorlar ko'pincha ma'lum darajada boshqariladi yoki manipulyatsiya qilinadi. Bunga ko'pincha bozor vositalari orqali yordam beradigan "noto'g'ri narxlar"ni belgilash kiradi, masalan, davlat qimmatli

qog'ozlari bozori vositalari orqali kapitalni oshirish bo'yicha AQSh tajribasi.

Iqtisodchilar "qiyosiy raqobat ustunligi" va "globallashtirish" modellariga qat'iy amal qilish ko'plab barqaror mintaqaviy iqtisodiy tizimlarning parchalanishiga olib kelganligini ta'kidlab, "bozorning ko'rinmas qo'li"ni tobora ko'proq tanqid qilmoqda. Ushbu o'zgaruvchan landshaft ba'zi mamlakatlarni shunchaki resurs ta'minlovchilari yoki ko'proq hukmron mamlakatlarning tovarlari va xizmatlari bozoriga aylantirdi.

Qizig'i shundaki, milliy hukumatlarning o'zlari o'z iqtisodlarini farovonlik yoki xavf-xatarga yo'naltiruvchi "ko'rinmas qo'l" bo'lib xizmat qiladi, degan ishonch kuchayib bormoqda. Jahon tarixi yagona, universal muvaffaqiyatli iqtisodiy model mavjud emas degan fikrni asoslaydi. Mamlakatlar shart-sharoitlar, mexanizmlar va resurslarning noyob kombinatsiyasini moslashtirgan holda o'zlarining iqtisodiy yo'llarini shakllantiradilar.

Ushbu ko'p qirrali global stseneriyada moliyaviy bozor vositalari xorijiy va mahalliy investitsiyalarni jalb qilishda hal qiluvchi rol o'ynashi mumkin. Ushbu vositalardan foydalanadigan strategiyalar, ayniqsa, globallashtirish tomonidan taqdim etilgan muammolar va imkoniyatlarni boshqarishda samarali bo'lishi mumkin. Masalan, jahon moliya bozorlari bilan o'zaro bog'liqlik kuchayib borayotganini hisobga olsak, O'zbekiston sharoitida davlat qisqa muddatli obligatsiyalarining roli katta bo'lishi mumkin.

Global integratsiya bilan ajralib turadigan zamonaviy landshaftda milliy

iqtisodiy rivojlanishning konseptual asoslari yanada kengroq, oʻzaro bogʻliq boʻlgan doiraga aylandi. Bu doiralar milliy chegaralar bilan chegaralanmagan; aksincha, ular hududiy chegaralardan tashqarida boʻlgan milliy manfaatlarni taʼminlashga intiladi. Rivojlanish boʻyicha bunday keng koʻlamli gʻoyalarni amalga oshirish imkoniyatlari harbiy, moliyaviy va texnologik resurslarning uygʻunligiga hamda rivojlanish uchun tashqi kapitalni jalb qilish qobiliyatiga bogʻliq boʻlgan mamlakatdan mamlakatga farq qiladi.

Xulosa va takliflar: Milliy rivojlanish strategiyalari koʻp qirrali boʻlib, investitsiyalarni jalb qilish uchun moliyaviy bozorning turli vositalaridan foydalanadi, ayniqsa globallashtirilgan sharoitda. Mahalliy kuchlarni global hamkorlik bilan muvozanatlash orqali ushbu strategiyalar mamlakatlarni global

maydonda ijobiy oʻringa qoʻyishga qaratilgan va shu bilan uzoq muddatli barqaror rivojlanish uchun zarur investitsiyalarni jalb qiladi. Investitsiya siyosati har qanday davlatning iqtisodiy rivojlanishi va unda ishlab chiqarishni kengaytirishning eng asosiy yoʻnalishlaridan biri hisoblanadi. Mamlakatimiz milliy iqtisodiyotida qariyb chorak asrdan koʻproq davrdagi bozor munosabatlariga asoslangan islohotlar milliy iqtisodiyot tarmoqlari kesimida, chuqur tarkibiy oʻzgarishlarni amalga oshirish, iqtisodiyot tarmoqlarida intensiv iqtisodiy oʻsishni taʼminlashga qaratilgan faol modernizatsiyalash siyosatini amalga oshirishga qaratilmoqda. Ushbu islohotlar faol investitsiya siyosatini amalga oshirishning fundamental asosini tashkil qilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR ROʻYHATI.

1. State Statistics Committee of Uzbekistan. "Annual Investment Report 2017." Tashkent, 2018.
2. Ahmad, F. "Financial Instruments and Investment Attraction". Journal of Financial Studies, 2019.
3. Davis, L. "The Role of Supranational Capital in Global Economy". Economic Journal, 2020.
4. Petrov, A. "Global Economic Relationships in the 21st Century". Moscow Economic Review, 2019.

CONTENTS

1	MAMLAKATIMIZDA RAQAMLI BANKLAR FAOLIYATI TAKOMILASHTIRISH YO'LLARI	
	S.B. Boboqulov, M.B. Boymurotova	4-11
2	АГРОХИЗМАТ- РАҚАМЛАШТИРИШ, МОДЕРНИЗАЦИЯЛАШ ВА ДИВЕРСИФИКАЦИЯЛАШ	
	К.Ж. Мирзаев	12-19
3	HUDUDİY TURIZM SALOHİYATINI BOSHQARISHNING VOSITALARI	
	Sh.A. Xolbayev	20-26
4	ТОРГОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ И ИНВЕСТИЦИОННОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ УЗБЕКИСТАНОМ И ГЕРМАНИЕЙ	
	С.Ш. Маматкулова	27-32
5	INNOVATSION FAOLIYATNI MOLIYALASHTIRISH: NAZARIYA VA AMALIYOT	
	D.M. Malikova, I.Sh. Burxonov	33-39
6	ИННОВАЦИОН ИҚТИСОДИЁТДА ТУРИЗМ СОҲАСИНИ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШНИ ТАЪМИНЛАШ ИСТИҚБОЛЛАРИНИ ПРОГНОЗЛАШНИНГ ЭКОНОМЕТРИК МОДЕЛАРИ	
	Камолиддин Шодиев, Фарходов Азизжон	40-51
7	TO'SIQSIZ TURIZMNI STRATEGIK RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	
	S.B. Sharipov	52-56
8	O'ZBEKISTONDA EKOTURIZMNI RIVOJLANTIRISH XUSUSIYATLARI	
	A.P. Xolmatova	57-63
9	SAMARQAND VILOYATI SANOAT KORXONALARINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	
	J.K. Boymurodov	64-73
10	MAROSIM XIZMATLARI SOHASIDAGI IJTIMOY AHAMIYATI VA NAZARIY JIHATLAR	
	X.T. Meyliyev	74-80
11	SAVDO KORXONALARIDA ISHCHI-XODIMLARNI MODDIY RAG'BATLANTIRISH TIZIMI ORQALI MEHNATNI BAHOLASHNI TAKOMILLASHTIRISH	
	N.Z. Ibragimova	81-88
12	TO'GRIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALAR BILAN INFLATSIYA DARAJASI VA AHOLI O'SISHI YOKI KAMAYISHI O'RTASIDAGI MUNOSABATILARNI EKONOMETRIK MODELLAR BILAN TAHLIL QILISH	
	A.J. Saydullayev	89-102
13	O'ZBEKISTONDA DAVLAT XIZMATLARI KO'RSATISH MILLIY TIZIMINI SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	
	H. Hasanov	103-111
14	JAHONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING O'SISHI VA GLOBAL INTEGRATSIYA SHAROITIDA, O'ZBEKISTON MOLIYA BOZORI ORQALI INVESTITSİYALARNI JALB QILISH SAMARADORLIGI	

	N.D.Khusanov	112-118
15	МИЛЛИЙ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНИШИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОРХОНАЛАРИ РАҚОБАТБАРДОШЛИГИГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР	
	Л.Ш.Кулдошев	119-127
16	XIZMAT KO'RSATISH KORXONADA XODIMLAR MEHNATINI RAG'BATLANTIRISHNING IJTIMOY-IQTISODIY MOHIYATI	
	Sh.Xayrullayev	128-138
17	KICHIK TADBIRKORLIK KORXONALARIDA RISKLARNI BAHOLASH USLUBIYATI	
	Б.М.Турсунов	139-153
18	ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОРХОНАЛАРИДА ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИКНИ ОШИРИШ ОМИЛЛАРИ	
	А.Б.Фарходов, Д.Б.Фарходова	154-165
19	САМАРҚАНД ВИЛОЯТИДА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ	
	Ш.С.Шарифов, Э.Т.Хамдамов	166-172
20	МИЛЛИЙ ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНИШИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОРХОНАЛАРИ РАҚОБАТБАРДОШЛИГИГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР	
	Н.У.Султанова	173-181
21	KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI TADQIQ QILISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	
	H.R.Rustamova	182-188
22	INNOVATSION FAOLIYATINI RAG'BATLANTIRISH TIZIMI VA UNGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR	
	Sh.B.Bahodirov	189-194
23	BOG'DORCHILIK TARMOG'IDA AGROKLASTERLAR FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	
	F.Norbekov	195-199
24	PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF NATURAL TOURISM IN OUR COUNTRY	
	M.M.Rabbimov, J.B.Haydarov	200-205
25	ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ОРҚАЛИ ОИЛА ФАРОВОНЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА ИНСОН КАПИТАЛИДАН ФОЙДАЛАНИШ МАСАЛАСИ	
	Б.Р.Рахматуллаев	206-214